

Agendapunt: 10.

Onderwerp:	Programmaplan weerbaarheid
Datum:	25 juni 2026
Portefeuillehouder:	Mevr. E. van Lente
Sector:	Programma weerbaarheid
Bijlage(n):	<ol style="list-style-type: none">1. Programmaplan weerbaarheid2. Toelichting pilot noodsteun- en coördinatiepunten3. Tussenrapportage NIPV
Ter besluitvorming/ter bespreking/ter informatie:	Ter besluitvorming

Gevraagd besluit

Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:

- Het programmaplan weerbaarheid voor de periode 1 juli 2026 tot 1 januari 2029 vast te stellen.

Toelichting voorstel

Met dit voorstel wordt het programmaplan weerbaarheid ter vaststelling voorgelegd. De actuele geopolitieke ontwikkelingen, de toenemende kwetsbaarheid van vitale voorzieningen en de reële kans op langdurige maatschappelijke ontwrichting maken dat versterking van weerbaarheid geen vrijblijvende opgave meer is. In de afgelopen periode heeft de VRG, samen met gemeenten en partners, intensief gewerkt aan de gezamenlijke richting en verdere uitwerking van deze opgave. In bestuurlijke sessies, ambtelijke overleggen en via de inrichting van de begeleidingsgroep is het vraagstuk verkend, verdiept en gezamenlijk richting gegeven. De opbrengsten daarvan zijn in dit programmaplan gebundeld.

Met dit programmaplan zet de VRG, samen met gemeenten, de volgende stap in de regionale weerbaarheidsopgave. Het plan brengt samenhang in de inzet, geeft richting aan de komende jaren en zorgt dat de regio voorbereid is op de keuzes die landelijk volgen. Tegelijkertijd sluit het aan op een context waarin kaders en financiering nog in ontwikkeling zijn. Het plan biedt daarom richting en samenhang, zonder alle onderdelen al volledig en concreet uit te werken. Op onderdelen leidt dit tot (bestuurlijke) dilemma's voor gemeenten. Zo ervaren zij de opdracht om noodsteunpunten voor te bereiden, terwijl de pilotfase binnen pijler 3 nog niet is afgerond. Juist uit deze fase volgen de landelijke kaders en de nadere opdracht voor opzet van noodsteunpunten in de gehele provincie met bijbehorende financiering,

Het programmaplan werkt de opgave uit langs vier samenhangende pijlers en maakt de rolverdeling tussen gemeenten en veiligheidsregio expliciet. Daarbij wordt aangesloten bij bestaande verantwoordelijkheden, met het programma als verbindende schakel die de samenhang bewaakt en voortgang inzichtelijk maakt. Inzoomend op maatschappelijke weerbaarheid (pijler 1), speelt daar specifiek dat de inhoudelijke regie expliciet bij gemeenten ligt; de VRG ondersteunt en verbindt.

Een concrete uitwerking van het programma betreft de pilot noodsteun- en coördinatiepunten. Ter informatie zijn twee documenten hierover bijgevoegd, namelijk een toelichting op de pilot en een tussenpublicatie van het landelijke project pilots van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), die als landelijk projectleider optreedt.

(Historische) context

De weerbaarheidsopgave staat sinds 2024 nadrukkelijk op de landelijke en bestuurlijke agenda. Het Algemeen Bestuur heeft op 4 april 2025 vastgesteld dat dit een gezamenlijke regionale opgave is van gemeenten en veiligheidsregio. Sindsdien is invulling gegeven aan de samenwerking met gemeenten en de inrichting van het programma. Tegelijkertijd zijn landelijke kaders, rolverdeling en financiering nog in ontwikkeling. Het programmaplan sluit hierop aan en biedt een kader om als regio gezamenlijk op te trekken, met ruimte om het programma op basis van voortgang, landelijke ontwikkelingen en bestuurlijke inzichten verder bij te stellen.

Motivering

Instemming met het programmaplan is van belang omdat:

- de huidige maatschappelijke en geopolitieke ontwikkelingen vragen om versterkte voorbereiding op langdurige en ontwrichtende crises;
- de weerbaarheidsopgave een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van gemeenten, veiligheidsregio en partners;
- het plan richting geeft aan de inzet van gemeenten en VRG, met ruimte voor ontwikkeling en bijstelling waar landelijke kaders nog in beweging zijn;
- de regio hiermee actief positie inneemt ten opzichte van landelijke ontwikkelingen en besluitvorming;
- het plan een werkbaar basis biedt om direct aan de slag te gaan, terwijl ruimte blijft om bij te sturen op basis van praktijk en landelijke ontwikkelingen.

Kanttekeningen/risico's

- De landelijke kaders, rolverdeling en structurele financiering zijn nog in ontwikkeling. Dit vraagt om flexibiliteit en bijstelling in de uitvoering.
- De opgave is breed en raakt meerdere organisaties, wat blijvende afstemming en prioritering vraagt.
- De beschikbare middelen zijn beperkt in verhouding tot de opgave, waardoor keuzes nodig zijn in tempo en scope.
- De invulling en het tempo van de weerbaarheidsaanpak verschillen per gemeente, wat vraagt om flexibiliteit en maatwerk in de samenwerking.

Deze punten worden ondervangen door te werken met een gefaseerde aanpak, periodieke bestuurlijke duiding en aansluiting op de reguliere planning- en controlcyclus.

Financiële paragraaf

De financiële kaders van het programma zijn opgenomen in hoofdstuk 5 van het programmaplan. Voor 2026 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld. Vanaf 2027 worden structurele middelen beschikbaar via landelijke financiering, waaronder de BDuR. De middelen worden ingezet binnen de bestaande begrotings- en verantwoordingslijnen van de veiligheidsregio. Daarbij wordt een belangrijk deel ingezet voor personele capaciteit en is prioritering nodig in de inzet van middelen voor inhoudelijke opgaven.

Vervolgtraject

Na vaststelling van het programmaplan:

- start de uitvoering van het programma per 1 juli 2026, gericht op het realiseren van concrete stappen binnen de pijlers en het formuleren van zwaartepunten en prioriteiten;
- vindt periodiek terugkoppeling plaats via de reguliere bestuurlijke overlegstructuren;
- fungeert de begeleidingsgroep weerbaarheid als bestuurlijk voorportaal en bewaakt deze de samenhang en voortgang van het programma;
- wordt er een bestuurlijke bijeenkomst met stakeholders georganiseerd in de tweede helft 2026.
- wordt halverwege de programmaperiode een evaluatie en koersbepaling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Afstemming/consequenties

	Afgestemd	Consequenties
Juridisch	<input type="checkbox"/>	N.v.t.
Financieel	<input checked="" type="checkbox"/>	N.v.t.
Personeel	<input type="checkbox"/>	N.v.t.
IM/ICT	<input type="checkbox"/>	N.v.t.
Communicatie	<input checked="" type="checkbox"/>	N.v.t.
Inkoop	<input type="checkbox"/>	N.v.t.
Overig	<input type="checkbox"/>	N.v.t.